

УДК 368:332.142

**СТРАХУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ РИЗИКІВ ЯК ФАКТОР
ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ГРОМАД
INSURANCE OF ENTREPRENEURIAL RISKS AS A FACTOR IN
ENHANCING THE ECONOMIC RESILIENCE OF COMMUNITIES**

Нікітіна Діана Олександрівна, здобувач вищої освіти спеціальності
«Менеджмент», Миколаївський національний аграрний університет, м.
Миколаїв, Україна

Diana Nikitina, Bachelor's degree student majoring in Management,
Mykolaiv National Agrarian University, Mykolaiv, Ukraine

Економічна стійкість територіальних громад значною мірою залежить від того, наскільки ефективно місцевий бізнес може протистояти зовнішнім і внутрішнім загрозам. У сучасних умовах підприємці постійно стикаються з підвищеною невизначеністю, адже воєнні ризики, коливання ринків, зміни в законодавстві, нестабільність енергопостачання та логістики створюють додатковий тиск на бізнес [1]. У таких обставинах важливо не тільки підтримувати розвиток підприємництва, а й формувати інструменти, які дозволяють мінімізувати можливі збитки та забезпечувати стабільність діяльності.

Страховання підприємницьких ризиків охоплює захист від непередбачуваних обставин, що можуть завдати шкоди бізнесу. До таких ризиків належать втрата або пошкодження майна, перерви у виробничих процесах, фінансові втрати, відповідальність перед третіми особами та галузеві ризики, наприклад погодні для агросектору [2]. Страховий механізм забезпечує фінансову компенсацію підприємству у випадку настання страхового випадку, що дозволяє зберегти платоспроможність, уникнути банкрутства та швидше відновити діяльність.

Страховання має значний вплив на громади, оскільки запобігає втраті місцевих підприємств. Коли компанія зазнає пошкодження майна, руйнування виробничих приміщень або втрати товарних запасів, відсутність страхового захисту може призвести до повного зупинення роботи або навіть ліквідації. Це означає втрату робочих місць, податкових надходжень,

зниження попиту на місцеві послуги та скорочення обороту коштів у громаді. Таким чином, громада уникає різкого падіння економічної активності й зберігає базу для свого подальшого розвитку.

Водночас страхування підприємницьких ризиків сприяє формуванню інвестиційної привабливості територіальних громад. Інвестори при виборі локації для відкриття бізнесу аналізують не лише наявність ресурсів, транспортну доступність чи податкові умови, а й рівень ризиків. Якщо громада демонструє високий рівень страхового покриття місцевого бізнесу, це означає, що підприємницьке середовище є більш захищеним, а інвестиції менш вразливі до невдач. Тому, страхування стає одним із факторів, що сприяють залученню зовнішнього капіталу та розвитку економіки громад [3].

Страхові виплати виконують роль своєрідного фінансового каталізатора. Отримані компенсації підприємства спрямовують на ремонт приміщень, відновлення обладнання, закупівлю сировини, оплату праці працівників, логістичні послуги та інші нагальні потреби. Усі ці витрати залишаються в місцевому економічному середовищі, активізуючи рух коштів і підтримуючи діяльність інших підприємств. У результаті посилюється внутрішня економічна динаміка громади, що сприяє швидшому відновленню після кризових ситуацій.

Перед укладенням договорів страхові компанії проводять аналіз ризиковості об'єкта, що часто спонукає бізнес модернізувати обладнання, підвищувати техніку безпеки, встановлювати системи відеоспостереження, охоронної сигналізації чи протипожежного захисту [4]. Це знижує загальний рівень небезпеки не лише для підприємства, а й для громади.

Попри значну користь, розвиток страхування в громадах стикається з низкою бар'єрів. Часто підприємці недостатньо обізнані щодо можливостей страхового захисту або не довіряють страховим компаніям. Для малого бізнесу страхові премії можуть бути занадто дорогими, а державні програми підтримки працюють нерівномірно й можуть змінюватися з часом. У деяких громадах ринок страхових послуг є недостатньо розвиненим, що обмежує

доступ підприємців до якісних страхових продуктів. Подолання цих труднощів потребує комплексного підходу та партнерства між владою, бізнесом і страховими компаніями.

У підсумку страхування підприємницьких ризиків є важливим чинником забезпечення економічної стійкості територіальних громад. Воно захищає бізнес від фінансових втрат, підтримує зайнятість, стабілізує бюджетні надходження, сприяє інвестиційній привабливості та створює умови для швидкого відновлення економічної активності. У сучасних умовах страхування має стати невід’ємною частиною місцевої економічної політики та основою довгострокової стратегії розвитку громад, які прагнуть стійкості, конкурентоспроможності та економічної безпеки.

Список використаних джерел:

1. Височин А., Височин Д., Щербак І. Аналіз ризиків і вразливостей у фінансовій стійкості територіальних громад [Електронний ресурс]. *Економіка та суспільство*. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4104/4035>
2. Луценко І. В. Страхування підприємницьких ризиків [Електронний ресурс]. URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7e38bf8a-e3e1-4a69-bb00-ad8779c5bf12/content>.
3. Інноваційний розвиток у дотриманні економічної безпеки галузевих та територіальних господарських систем і комплексів [Електронний ресурс]. URL: <https://ontu.edu.ua/download/dissertation/disser/2025/disser>
4. Левченко О. М., Довгенко Я. О., Яременко Л. І. Страхування в Україні. *Central Ukrainian Institute of Economics and Management (CMI)*. 2024. DOI: <https://doi.org/10.32782/CMI/2024-12-5>.